

Βρυξέλλες, 8 Ιουνίου 2022
(OR. fr)

9874/22

Διοργανικός φάκελος:
2021/0213(CNS)

FISC 127
ECOFIN 577
ENER 273
ENV 567
CLIMA 262

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «Α»

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Συμβούλιο
Θέμα:	Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με την αναδιάρθρωση του ενωσιακού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (αναδιτύπωση) - Έκθεση προόδου

Η έκθεση προόδου που παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος παρουσιάζει τις απόψεις της Προεδρίας σχετικά με την πορεία των εργασιών και την πρόοδο που έχει σημειωθεί στο πλαίσιο της εξέτασης της ανωτέρω πρότασης το πρώτο εξάμηνο του 2022.

Μετά τη συνεδρίαση της Επιτροπής των Μόνιμων Αντιπροσώπων στις 8 Ιουνίου, το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων καλείται να λάβει υπό σημείωση, στα σημεία «Α» της ημερήσιας διάταξης προσεχούς του συνόδου, την έκθεση προόδου της Προεδρίας που παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 14 Ιουλίου 2021 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με την αναδιάρθρωση του ενωσιακού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (αναδιατύπωση)¹ (στο εξής: πρόταση ΟΦΕ).
2. Η πρόταση ΟΦΕ αποτελεί μέρος της δέσμης «Προσαρμογή στον στόχο του 55%»², η οποία αποσκοπεί στην υλοποίηση των φιλόδοξων στόχων της ΕΕ για μείωση των εκπομπών κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990, και την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Η δέσμη αυτή αποτελείται από ένα σύνολο αλληλένδετων προτάσεων, οι οποίες αποσκοπούν στο σύνολό τους στην επίτευξη του ίδιου στόχου: την εξασφάλιση δίκαιης, ανταγωνιστικής και πράσινης μετάβασης έως το 2030 και μετέπειτα. Η δέσμη καλύπτει διάφορους τομείς πολιτικής και οικονομικούς τομείς: κλίμα, ενέργεια και καύσιμα, μεταφορές, κτίρια, χρήση της γης και δασοκομία.
3. Η πρόταση ΟΦΕ επιδιώκει τους ακόλουθους στόχους:

- α) παροχή προσαρμοσμένου πλαισίου που θα καταστήσει δυνατή τη συμβολή στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το 2030 και στην κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Η διαδικασία αυτή συνεπάγεται ευθυγράμμιση της φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας με τις πολιτικές της ΕΕ για την ενέργεια, το περιβάλλον και το κλίμα, άρα και συμβολή στις προσπάθειες της ΕΕ για μείωση των εκπομπών·
- β) παροχή πλαισίου που διαφυλάσσει και βελτιώνει την εσωτερική αγορά της ΕΕ με την επικαιροποίηση του πεδίου των φορολογητέων ενεργειακών προϊόντων και της διάρθρωσης των συντελεστών, καθώς και με τον εξορθολογισμό της χρήσης φορολογικών απαλλαγών και μειώσεων από τα κράτη μέλη· και
- γ) διατήρηση της ικανότητας δημιουργίας εσόδων για τους προϋπολογισμούς των κρατών μελών.

¹ 10872/21.

² 10849/21.

4. Κατά την άποψη της Επιτροπής, οι στόχοι αυτοί θα επιτευχθούν με τη μετάβαση από τη φορολόγηση βάσει του όγκου στη φορολόγηση βάσει του ενεργειακού περιεχομένου, με την καθιέρωση κατάταξης των συντελεστών ανάλογα με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις τους και με τον περιορισμό των κινήτρων για τη χρήση των ορυκτών καυσίμων. Σύμφωνα με την κατάταξη αυτή, τα συμβατικά ορυκτά καύσιμα, όπως το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης και η βενζίνη, θα φορολογούνται με τον υψηλότερο συντελεστή και η ηλεκτρική ενέργεια με τον χαμηλότερο συντελεστή.
5. Στις 11 Σεπτεμβρίου 2019, η Επιτροπή δημοσίευσε έκθεση³ σχετικά με την αξιολόγηση της ΟΦΕ, επισημαίνοντας ότι οι ισχύοντες κανόνες δεν συμβάλλουν στο νέο κανονιστικό πλαίσιο και τους στρατηγικούς στόχους της ΕΕ στον τομέα του κλίματος και της ενέργειας. Στις 5 Δεκεμβρίου 2019, το Συμβούλιο ECOFIN ενέκρινε συμπεράσματα σχετικά με το πλαίσιο της ΕΕ για τη φορολογία της ενέργειας⁴, τονίζοντας τον σημαντικό ρόλο της εναρμόνισης της φορολογίας της ενέργειας μέσω της ΟΦΕ για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Επίσης, το Συμβούλιο υποστήριξε την επικαιροποίηση του νομικού πλαισίου για τη φορολογία της ενέργειας, προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη των ευρύτερων στόχων της οικονομικής και περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ. Στα συμπεράσματα ζητείται από την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι προτάσεις αξιολογούνται πλήρως όσον αφορά το κόστος και τα οφέλη που ενέχουν σε οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο. Κατά την εκπόνηση της πρότασης ΟΦΕ, η Επιτροπή διεξήγαγε δημόσια διαβούλευση⁵.

³ 12153/19.

⁴ 14608/19.

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12227-Revision-of-the-Energy-Tax-Directive-/public-consultation_el

II. ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

6. Στις 20-21 Ιουλίου 2021, κατά την άτυπη συνεδρίαση της Ομάδας «Φορολογικά Θέματα» (Ομάδα Υψηλού Επιπέδου-ΟΥΕ), η οποία ήταν αφιερωμένη στις «Μελλοντικές προκλήσεις στον τομέα της φορολογίας», οι αντιπροσωπίες μπόρεσαν ήδη να εκφράσουν τις προκαταρκτικές απόψεις τους σχετικά με τον ρόλο της φορολογίας στην πράσινη μετάβαση κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης εργασίας με θέμα «Φορολογικές πτυχές της Πράσινης Συμφωνίας». Στις 22 Ιουλίου 2021, η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση ΟΦΕ στην Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων (2ο τμήμα).
7. Οι τεχνικές συζητήσεις στην Ομάδα «Φορολογικά Θέματα» (Εμμεση Φορολογία – Ειδικοί Φόροι Κατανάλωσης/ Φορολογία της Ενέργειας) (ΟΦΘ) ξεκίνησαν στις 9 Σεπτεμβρίου 2021. Στη συνεδρίαση αυτή, η Επιτροπή παρουσίασε τόσο την πρόταση όσο και την εκτίμηση επιπτώσεων.
8. Κατά τη συνεδρίαση της ΟΥΕ στις 23 Σεπτεμβρίου 2021, η σλοβενική Προεδρία ενημέρωσε τις αντιπροσωπίες σχετικά με την πορεία των εργασιών, τις προγραμματισμένες εργασίες και την πρόθεσή της να σημειώσει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη πρόοδο επί του φακέλου αυτού κατά τη διάρκεια της θητείας της.
9. Η τεχνική εξέταση της πρότασης από την ΟΦΘ συνεχίστηκε στις 6 Οκτωβρίου, 20 Οκτωβρίου, 15 Νοεμβρίου και 24 Νοεμβρίου 2021 με κατ' άρθρο ανάλυση. Ο πρώτος γύρος ανάλυσης όλων των άρθρων ολοκληρώθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2021.
10. Τέθηκαν αρκετές ερωτήσεις σχετικά με διάφορες πτυχές της πρότασης, όπως η μετάβαση από τη φορολόγηση βάσει του όγκου στη φορολόγηση με βάση το ενεργειακό περιεχόμενο, η καθιέρωση κατάταξης των συντελεστών ανάλογα με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις, η φορολόγηση νέων προϊόντων, η τιμαριθμική αναπροσαρμογή των ελάχιστων συντελεστών, η εξέταση των τομέων της αεροπορίας και της ναυτιλίας, καθώς και οι σύνδεσμοι με άλλους φακέλους της δέσμης «Προσαρμογή στον στόχο του 55%».

11. Κατά τη συνεδρίαση της ΟΥΕ στις 25 Νοεμβρίου 2021, η σλοβενική Προεδρία ενημέρωσε τις αντιπροσωπίες σχετικά με τα αποτελέσματα των εργασιών και την πρόοδο επί του φακέλου, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της δέσμης «Προσαρμογή στον στόχο του 55%». Στις 7 Δεκεμβρίου 2021, ως σημείο «Α», το Συμβούλιο ECOFIN έλαβε υπό σημείωση την έκθεση προόδου της Προεδρίας σχετικά με τις εργασίες για τις προτάσεις της δέσμης «Προσαρμογή στον στόχο του 55%» που εξέτασε το Συμβούλιο ECOFIN, συμπεριλαμβανομένης της πρότασης ΟΕΦ⁶.
12. Κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας «Φορολογικά Θέματα» (Ομάδα Υψηλού Επιπέδου) στις 6 Ιανουαρίου 2022, η γαλλική Προεδρία επιβεβαίωσε τη δέσμευσή της να προωθήσει αυτόν τον σημαντικό φάκελο με σκοπό να εξασφαλιστεί κοινή κατανόηση των τεχνικών διατάξεων του σχεδίου κειμένου και των επιπτώσεών του στη φορολόγηση των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου. Οι συνεδριάσεις της Ομάδας «Φορολογικά Θέματα» υπό τη γαλλική Προεδρία πραγματοποιήθηκαν στις 10 Ιανουαρίου, 11 Φεβρουαρίου, 10 Μαρτίου, 8 Απριλίου, 2 Μαΐου και 1 Ιουνίου 2022.
13. Η ανάλυση κάλυψε το σύνολο της πρότασης, ενώ οι εργασίες χωρίστηκαν σε τέσσερις ενότητες θεμάτων: 1) πεδίο των φορολογητέων προϊόντων και προσέγγιση του ενεργειακού περιεχομένου, διάρθρωση των συντελεστών στο τέλος της μεταβατικής περιόδου, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· 2) ελάχιστα επίπεδα φορολογίας και περιεχόμενο των φορολογικών κατηγοριών, διάρθρωση των συντελεστών το 2023, μεταβατικές περίοδοι και τιμαριθμική αναπροσαρμογή· 3) κρατικές ενισχύσεις και μεταφορές· 4) βιομηχανία, γεωργία, αλιεία και νοικοκυριά. Βάσει λεπτομερών ανταλλαγών απόψεων στο πλαίσιο της Ομάδας, η γαλλική Προεδρία υπέβαλε στις αντιπροσωπίες συμβιβαστικά κείμενα για τις δύο πρώτες ενότητες.

⁶ 14574/21.

14. Η γαλλική Προεδρία υπέβαλε στην Ομάδα ενημερωτικά σημειώματα, καθώς και τεχνικά σημειώματα ανά θέμα. Τα σημειώματα αυτά διανεμήθηκαν στους αντιπροσώπους πριν από τις συνεδριάσεις, προκειμένου να παρουσιάσουν την ανάλυση της Προεδρίας σχετικά με τις διατάξεις, να διευκολύνουν τις συζητήσεις και να συγκεντρώσουν τις θέσεις των κρατών μελών που χρησιμεύουν ως βάση για την κατάρτιση συμβιβαστικών προτάσεων σχετικά με τις δύο πρώτες ενότητες. Οι ανταλλαγές επέτρεψαν στις αντιπροσωπίες να κατανοήσουν καλύτερα τις διατάξεις της πρότασης και τον τρόπο με τον οποίο θα λειτουργήσει στην πράξη. Απτή πρόοδος σημειώθηκε επίσης όσον αφορά την κατανόηση των ζητημάτων που διακυβεύονται στην πρόταση, ιδίως όσον αφορά το πεδίο των φορολογητέων προϊόντων, τη σύνδεση με τους οριζόντιους κανόνες για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης (οδηγία 2020/262 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2019), το περιεχόμενο των φορολογικών κατηγοριών των προϊόντων και την επικαιροποίησή του, τις πρακτικές συνέπειες της προσέγγισης του ενεργειακού περιεχομένου, ιδίως όσον αφορά τη φορολόγηση των προϊόντων που έχουν αναμιχθεί, τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου και την τιμαριθμική αναπροσαρμογή των ελάχιστων συντελεστών. Η γαλλική Προεδρία προσπάθησε να εξασφαλίσει μεγαλύτερη συνοχή, ιδίως όσον αφορά τους ορισμούς και τα κατώτατα όρια, με τις άλλες οδηγίες που σχετίζονται με την ενέργεια, ιδίως με τις ακόλουθες οδηγίες που βρίσκονται επί του παρόντος υπό αναθεώρηση: την οδηγία 2018/2001, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την οδηγία 2012/27, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση. Η σχέση μεταξύ της οδηγίας και των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις συζητήθηκε επίσης πιο ενδελεχώς με τις υπηρεσίες της Επιτροπής.
15. Με βάση τις συζητήσεις που έχουν διεξαχθεί μέχρι σήμερα σχετικά με την πρόταση ΟΕΦ, η γαλλική Προεδρία θεωρεί ότι, ενώ οι στόχοι της πρότασης ΟΕΦ δεν αμφισβητούνται, τα κράτη μέλη δίνουν σημασία στη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ και στην εξέταση των επιπτώσεων της μελλοντικής ΟΕΦ στα νοικοκυριά, σε ορισμένους τομείς δραστηριότητας και στην οικονομία στο σύνολό της.
16. Η γαλλική Προεδρία εκφράζει ικανοποίηση για το ενδιαφέρον που εξέφρασαν τα κράτη μέλη σχετικά με την εμβάθυνση της συζήτησης για την πρόταση αυτή και θεωρεί ότι, δεδομένης της πολυπλοκότητας της πρότασης, θα απαιτηθούν περαιτέρω τεχνικές συζητήσεις στην Ομάδα «Φορολογικά Θέματα», καθώς οι αντιπροσωπίες θα πρέπει να εργαστούν για την εξεύρεση πιθανών συμβιβαστικών λύσεων σε ευρύ φάσμα θεμάτων.

17. Για τον σκοπό αυτό, θα είναι χρήσιμο να αναπτυχθούν περαιτέρω οι ακόλουθες πτυχές:
- α) η οριοθέτηση των φορολογικών κατηγοριών και τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας εφαρμογής καθεστώτος παρέκκλισης για ορισμένα προϊόντα (όπως το φυσικό αέριο και το υγραέριο)·
 - β) η εφαρμογή των νέων κανόνων κατάταξης μεταξύ κατηγοριών προϊόντων και «ίσου επιπέδου φορολογίας» εντός της ίδιας κατηγορίας προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της προτεινόμενης κατάργησης της δυνατότητας διαφοροποίησης του φορολογικού συντελεστή για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης για εμπορική χρήση στις οδικές μεταφορές·
 - γ) ο ρυθμός της εφαρμογής των νέων κανόνων και της κατάργησης των απαλλαγών για τους τομείς της αεροπορίας και της ναυτιλίας, συμπεριλαμβανομένης της αλιείας, και οι ελάχιστοι συντελεστές που εφαρμόζονται στους εν λόγω τομείς·
 - δ) η αντιμετώπιση των μεικτών προϊόντων, ιδίως η μέτρηση του ενεργειακού περιεχομένου τους·
 - ε) η αλληλεπίδραση μεταξύ των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις (ιδίως του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία που βρίσκεται επί του παρόντος υπό αναθεώρηση) και της μελλοντικής ΟΕΦ·
 - στ) η σύνδεση με τους υπόλοιπους φακέλους της δέσμης «Προσαρμογή στον στόχο του 55%», ιδίως την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση, κυρίως ως μέσα αναφοράς για τον προσδιορισμό των ενεργειακών προϊόντων στο πεδίο εφαρμογής της ΟΦΕ·
 - ζ) το εύρος συμπερίληψης νέων προϊόντων στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.
18. Η γαλλική Προεδρία σημειώνει ότι τα κράτη μέλη έχουν δεσμευτεί να συνεχίσουν τις εργασίες βάσει της πρότασης της Επιτροπής. Ωστόσο, στο παρόν στάδιο, είναι πολύ νωρίς για να διατυπωθούν οριστικές παρατηρήσεις σχετικά με το περιεχόμενο μιας πιθανής συμβιβαστικής συμφωνίας ενόψει γενικής προσέγγισης του Συμβουλίου επί του εν λόγω νομοθετικού φακέλου.
19. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσε τη γνώμη της στις 20 Ιανουαρίου 2022⁷ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών στις 27 Απριλίου 2022⁸. Η γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκκρεμεί.

⁷ 5615/22.

⁸ <https://webapi2016.COR.europa.eu/v1/documents/cor-2021-04801-00-00-ac-tra-el.docx/content>

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

20. Στο πλαίσιο αυτό, η γαλλική Προεδρία καλεί το Συμβούλιο να σημειώσει την παρούσα έκθεση, προκειμένου να πραγματοποιηθεί περαιτέρω πρόοδος επί του φακέλου αυτού και να αξιοποιηθεί η μέχρι τούδε πρόοδος.
-